

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Економічний факультет

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальності:

- 071 Облік і оподаткування
- 072 Фінанси, банківська справа та страхування;
- 073 Менеджмент;
- 074 Публічне управління та адміністрування;
- 075 Маркетинг;
- 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ - 2021

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Електронна комерція
Викладач (-і)	Ціжма Юрій Іванович, доц., к.е.н., доц. кафедри теоретичної і прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380660764931
E-mail викладача	yurii.tsizhma@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktype.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Електронна комерція – це середовище, в якому юридична або фізична особа, що знаходиться в будь-якій точці економічної системи, може легко контактувати (з мінімальними витратами) з будь-якою іншою юридичною або фізичною особою з метою спільної діяльності: торгівлі, обміну ідеями, «ноу-хау» тощо.</p> <p>Предмет вивчення дисципліни «Електронна комерція» – методологія і методи побудови, аналізу систем електронної комерції та технологій ведення бізнесу на основі використання інформаційно-комунікаційних можливостей мережі Internet.</p> <p>Об’єкт дослідження електронної комерції – суспільні відносини, що виникають в процесі здійснення Інтернет-комерції із обґрунтуванням впливу права інтелектуальної власності на них.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовий модуль 1. Загальні засади електронної комерції Змістовий модуль 2. Ефективні технології та інструменти у процесі реалізації електронної комерції</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Електронна комерція» є формування у студентів теоретичних знань і практичних навиків щодо виконання ділових операцій та угод з використанням електронних засобів для успішного і безпечного ведення бізнесу в мережі Інтернет.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Електронна комерція» дати детальну уяву про зміст, типи та принципи електронної комерції; ознайомити студентів з перевагами та недоліками ведення бізнесу в мережі Інтернет та специфікою нормативно-правового забезпечення даного процесу; розглянути основні системи електронної комерції та їх організаційні форми; сформувати навички з організації надання послуг в електронній комерції, використання системи електронних платежів, реалізації маркетингу та реклами в мережі Internet; ознайомити студентів з показниками оцінки ефективності систем електронної комерції та методикою їх розрахунку.</p> <p>Цілі навчальної дисципліни згідно з вимогами освітньої програми: Студент повинен знати: суть електронної комерції, її риси, принципи, типи, переваги та недоліки; нормативно-правове забезпечення електронної комерції; системи електронної комерції та їх організаційні форми; механізм організації надання послуг в електронній комерції; системи електронних платежів та методи їх захисту; суть, структуру, принципи та інструменти Інтернет-маркетингу; уміти:</p>	

пояснити суть електронної комерції, визначити її особливості, принципи, переваги та недоліки;
 застосовувати норми законодавства в сфері електронної комерції під час проведення бізнес-операцій в мережі Інтернет;
 надати (придбати) послуги, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології глобальної мережі Інтернет;
 уміти застосувати інструменти Інтернет-маркетингу та визначати їх ефективність.
 проводити експертизу вартості бізнесу.
Студент повинен мати навички:
 визначити оптимальну модель систем електронної комерції та застосувати її функціональні можливості для проведення бізнес-операцій в мережі Інтернет;
 застосовувати платіжні засоби електронних платіжних систем та методи їх захисту в процесі господарської діяльності та управління;
 здійснювати покупки в Інтернет з використанням різних видів електронних платіжних систем.

4. Компетентності

Інтегральна компетентність

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні компетентності

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтуванні рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

5. Програмні результати навчання

Д 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

Д 11. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18
практичні заняття	18
самостійна робота	54

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"	4	вибірковий

Тематика курсу

Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лек-	практи	самостій-	лек-	практи	самостій-

	ції	чні	на робота	ції	чні	на робота
Змістовий модуль 1. Загальні засади електронної комерції						
Тема 1. Електронна комерція: суть, принципи, інструментарій та сфери застосування	2	2	5	1	1	7
Тема 2. Системи електронної комерції, їх організаційні форми та правове забезпечення	2	2	5	1	-	7
Тема 3. Системи електронних платежів в електронній комерції	2	2	5	1	1	7
Змістовий модуль 2. Ефективні технології та інструменти у процесі реалізації електронної комерції						
Тема 4. Електронна комерція B2B	2	2	5	1	1	8
Тема 5. Електронна комерція B2C	2	2	5	1	1	8
Тема 6. Інтернет-аукціони	2	2	5	1	1	8
Тема 7. Організація надання послуг в електронній комерції	2	2	5	-	1	8
Тема 8. Системи електронної комерції в корпоративному секторі	2	2	5	-	-	7
Тема 9. Просування в мережі Інтернет	2	2	4	-	-	8
Індивідуальне завдання	-	-	10	-	-	10
Усього годин	18	18	54	6	6	78
7. Система оцінювання курсу						

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Знання, при формі семестрового підсумкового контролю-заліку, оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>зараховано:</p> <p>90 – 100 – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>80 – 89 – здобувач освіти дуже добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>70 – 79 – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається кількох неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>60 – 69 – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє значну кількість неточностей у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>50 – 59 – здобувач освіти частково опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє значну кількість неточностей у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>не зараховано:</p> <p>26 – 49 – здобувач освіти не опанував більшості навчального матеріалу дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p> <p>1 – 25 здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>																							
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Шкала оцінювання для заліку</th> </tr> <tr> <th>університетська</th> <th>національна</th> <th>шкала ЄКТС</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td rowspan="5">зараховано</td> <td>A</td> </tr> <tr> <td>80-89</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>70-79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60-69</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>50-59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26-49</td> <td rowspan="2">Не зараховано</td> <td>FX</td> </tr> <tr> <td>1-25</td> <td>F</td> </tr> </tbody> </table>			Шкала оцінювання для заліку			університетська	національна	шкала ЄКТС	90 – 100	зараховано	A	80-89	B	70-79	C	60-69	D	50-59	E	26-49	Не зараховано	FX	1-25
Шкала оцінювання для заліку																								
університетська	національна	шкала ЄКТС																						
90 – 100	зараховано	A																						
80-89		B																						
70-79		C																						
60-69		D																						
50-59		E																						
26-49	Не зараховано	FX																						
1-25		F																						

Система оцінювання курсу	Поточний контроль та самостійна робота			Сума балів з навчальної дисципліни
	Модуль 1	Модуль 2		
	Поточний контроль	Самостійна робота		
		Тестування	Індивідуальне завдання	
	Теми 1-9	Теми 1-9	Теми 1-9	
	60	20	20	
100			100	
Система поточного оцінювання знань студентів на семінарських заняттях	<p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання практичних завдань.</p> <p>В період дистанційного навчання заняття проходять за допомогою платформи Zoom та університетської системи дистанційного навчання.</p> <p>Критерії поточного оцінювання:</p> <p>«5» – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.</p> <p>«4» – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.</p> <p>«3» – в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.</p> <p>«2» – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.</p> <p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати студенти під час семінарських занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих) та множиться на коефіцієнт 12 - переводиться у 60 бальну шкалу.</p> <p style="text-align: center;">ДОДАТКОВІ БАЛИ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ</p> <p>Доповнення усного виступу:</p> <p>2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.</p> <p>1 бал – отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.</p>			

<p>Система оцінювання знань самостійної роботи студентів</p>	<p>Самостійна робота студентів:</p> <p>1. Тестування</p> <p>2. Індивідуальна робота</p> <p>Тестовий контроль: студент опрацює питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (дві спроби – кращий результат).</p> <p>Максимальна кількість балів за тестування становить 20 балів (40 тестів по 0,5 бали). Тестування проводиться в визначений період для контролю самостійної роботи.</p> <p>Вивчення дисципліни передбачає обов’язкове виконання індивідуального завдання (ІЗ).</p> <p>Максимальна кількість балів за ІЗ становить 20 балів.</p> <p>Контроль знань індивідуальної роботи проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Модульний контроль знань індивідуальної роботи студентів здійснюється через проведення письмових контрольних робіт або індивідуальних завдань.</p> <p>Здача індивідуальної роботи проводиться на семінарських заняттях та в період контролю самостійної роботи.</p> <p>Критерії контролю знань індивідуальної роботи студентів (за виконання письмової контрольної роботи або індивідуального завдання):</p> <p>17-20 балів - в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання.</p> <p>13-16 балів - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.</p> <p>9-12 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.</p> <p>5-8 балів - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.</p> <p>1-4 балів - частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.</p> <p>0 балів - не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.</p> <p>Індивідуальне завдання виконується в окремому зошиті або друкується на окремих аркушах.</p>
<p>Підсумковий</p>	<p>Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і</p>

семестровий контроль	<p>переводиться у національну шкалу шкалу ЄКТС.</p> <p>Підсумковою формою контролю є залік, який виставляється як сума балів за модулями.</p> <p>Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові модулі: М 1. Поточний контроль (1-60 балів). М 2. Самостійна робота (1-40 балів).</p> <p>Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти в університеті.</p> <p>Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перекладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p> <p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>В умовах карантину ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.</p> <p>Повторне складання заліків допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:</p> <p>один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p>
----------------------	---

8. Політика курсу

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а н/б округляється.

9. Рекомендована література

1. Ганцура А.В., Коваленко Н.В. Особливості маркетингового дропшипінгу в системі електронної комерції. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2017. №15(1). С. 72–75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2017_15%281%29__18

2. Електронна комерція : Навч. посібник / А. М. Береза, І. А. Козак, Ф. А. Левченко та ін. – К. : КНЕУ, 2012. – 326 с.

3. Итоги и планы: e-commerce Украины 2018 / 2019. URL: <https://evo.business/itogi-planu-e-commerce-ukrainy-20182019>.

4. Интернет-тренди 2019 року. Статистика та факти в США та в усьому світі. URL: <https://uk.vpnmentor.com/blog>.

5. Меджибовська Н. С. Електронна комерція. – К. : Центр навч. л-ри, 2014. – 384 с.

6. Шалева О. І. Електронна комерція : навч. посіб. – К. : Центр навчальної літератури, 2011. – 216 с.

7. Аналіз впливу Угоди про асоціацію з ЄС на комплексний розвиток електронних сфер урядування, закупівель та комерції [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://eb.dep145.org.ua/node/5>.

8. Гаврилишин Н. М. Сучасний стан та перспективи розвитку електронної комерції в Україні / Гаврилишин Н. М. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.rusnauka.com/15_APSN_2010/Informatica/67476.doc.htm.

9. Електронна комерція в Україні: конкурентний дисбаланс і податкові виклики [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://reforms.in.ua/news/elektronna-komerciya-v-ukrayini-konkurentnyy-dysbalans-i-podatkovy-vyklyky>.

10. Кудирко Н. Ф., Ф. Особливості сучасного стану ринку електронної комерції в Україні / Н. Ф. Кудирко, Р. М. Федоряк // Технології та дизайн. – 2014. – № 1(10). – С. 1–7.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Бібліотека ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: <http://lib.pnu.edu.ua> (дата звернення: 02.03.2021).

2. Законодавство України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>. (дата звернення: 03.03.2021).

3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>. (дата звернення: 04.03.2021).

4. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого URL: <https://nlu.org.ua>. (дата звернення: 01.03.2021).

5. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення: 02.03.2021).

6. Офіційний сайт торговельної площадки Alibaba. URL: <https://www.alibaba.com/> (дата звернення: 02.03.2021).

7. Офіційний сайт торговельної площадки Ebay URL: <https://www.ebay.com/>. (дата звернення: 05.03.2021).

8. Офіційний сайт торговельної площадки OLX URL: <https://www.olx.ua/uk/> (дата звернення: 01.03.2021).

9. Офіційний сайт торговельної площадки Rozetka URL: <https://rozetka.com.ua/> (дата звернення: 03.03.2021).

10. Офіційний сайт торговельної площадки Smarttender. URL: <https://smarttender.biz/> (дата звернення: 02.03.2021).

Викладач
к.е.н., доц.

Ціжма Ю.І.